

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทร์ปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๐/๒๕๔๖

วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๔๖

เรื่อง ศาลแพ่งชนบุรีส่งข้อโต้แย้งของจำเลย (นายมนัสันต์ ฤคทัต) ในคดีหมายเลขดำที่ ๔๐๓๙/๒๕๔๓ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๓๐

สรุปข้อเท็จจริง

ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) (เดิมใช้ชื่อว่า ธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน)) เป็นโจทก์ ฟ้องนายมนัสันต์ ฤคทัต ที่ ๑ และนายวีระ มาโนะคงตรีชีพ ที่ ๒ เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งชนบุรี เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๓ ในข้อหาหรือฐานความผิดเรื่องผิดสัญญาทางเงินเดินเชื่อขายลดตัว ตัวเงิน ค้ำประกัน ขอให้ศาลมีการพิจารณาพิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันชำระหนี้แก้โจทก์ เป็นเงิน ๓๘,๔๕๘,๓๐๕.๕๐ บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี จากต้นเงินจำนวน ๒๔,๑๗๒,๗๘๔.๗๖ บาท นับถ้วนจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระหนี้แก้โจทก์แล้วเสร็จ

ความเป็นมาตามคำฟ้องของโจทก์ สรุปได้ว่า เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ กระทรวงการคลังได้มีประกาศ เรื่อง ให้ความเห็นชอบโครงการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และ บริษัทเงินทุน ๑๒ บริษัท ซึ่งรวมถึงบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจ จำกัด (มหาชน) ต่อมาวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๒ กระทรวงการคลังได้มีประกาศให้โอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุนทั้ง ๑๒ บริษัท ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจฯ แล้วให้โอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจฯ ให้แก่ธนาคารสหธนาคารฯ (หรือธนาคารไทยธนาคารฯ โจทก์) โดยได้มีการทำหนังสือสัญญา ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๒ ให้มีการโอนสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าว และให้มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ เป็นต้นไป ผลงานการโอน ทำให้ธนาคารไทยธนาคารฯ โจทก์ มีอำนาจเข้าส่วนสิทธิของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจฯ ในการดำเนินคดีนี้แทนในฐานะโจทก์

ในการเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชาระหนี้ที่มีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจฯ ตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

เดิมจำเลยที่ ๑ เป็นลูกค้าของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจฯ ได้ทำสัญญาวงเงินสินเชื่อในลักษณะของการขายลดตัวเงิน โดยมีจำเลยที่ ๒ เข้ามาทำสัญญาค้ำประกันการชำระหนี้ของจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๑ ผิดนัดค้างชำระดอกเบี้ยตามตัวสัญญาใช้เงิน นับแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๐ เป็นต้นมา และเมื่อตัวสัญญาใช้เงินถึงกำหนด จำเลยที่ ๑ ก็ผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามตัวสัญญาใช้เงิน เมื่อคิดคำนวณยอดหนี้ถึงวันฟ้องคดีนี้ จำเลยที่ ๑ เป็นหนี้โจทก์ในต้นเงิน จำนวน ๒๔,๓๒,๗๘๔.๗๖ บาท ดอกเบี้ยเป็นเงินจำนวน ๑๔,๓๒๕,๕๒๐.๗๔ บาท รวมต้นเงินและดอกเบี้ย เป็นเงินทั้งสิ้น ๓๘,๔๕๘,๓๐๕.๕๐ บาท โจทก์ได้ติดตามทางตามให้จำเลยทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันชำระหนี้ให้โจทก์หลายครั้งแล้ว แต่จำเลยทั้งสองเพิกเฉย จึงได้นำคดีมาฟ้องร้องต่อศาล

จำเลยที่ ๑ ยื่นคำให้การต่อศาลแพ่งธนบุรี เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๗ สรุปความว่า จำเลยที่ ๑ ให้การปฏิเสธและต่อสู้ว่า ไม่เคยเป็นหนี้สินตามสัญญาวงเงินสินเชื่อกับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร่วมเสริมกิจฯ รวมทั้งトイ้ยังว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นกฎหมายที่บัดต่อรัฐธรรมนูญ ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

๑. เนื่องจากพระราชกำหนดทั้งสามฉบับดังกล่าว เป็นกฎหมายที่จำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพซึ่งเป็นสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยที่กำหนดไว้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง เพราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๙ สัตต และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๗ ฉบับนี้ได้รับโอนกิจการเข้าดำเนินการได้ ในคดีความที่มีอยู่แล้วโดยสะดวกทุกประการ ได้แก่ การนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดง คัดค้านเอกสารที่ได้ยื่นไว้แล้ว ตามค้านพยานที่สืบมาแล้ว และคัดค้านพยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วได้รวมทั้งมีสิทธิเข้าสัมภาษณ์เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้ทันทีด้วย โดยไม่ต้องดำเนินการใดๆ ตามขั้นตอน

ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นการเอาเปรียบ และลิดرونเสรีภาพของคู่ความฝ่ายอื่นอย่างชัดเจน ทั้งๆ ที่สามารถใช้วิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งดำเนินการได้ เป็นขั้นตอนต่อไปได้ อาทิเช่น การร้องสองด า การตั้งผู้แทนนิติบุคคล การรับซ่อมสิทธิ หรือการรับโอนสิทธิเรียกร้องซึ่งกฎหมายเดิมได้บัญญัติไว้อย่างเป็นธรรมแล้ว ดังนั้น พระราชกำหนดที่โจทก์อ้างถึงทั้งสามฉบับ จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง

๒. เมื่อจากพระราชกำหนดทั้งสามฉบับดังกล่าว ตราขึ้นเพื่อใช้เฉพาะกับกรณีที่กระทรวงการคลังดำเนินการควบรวมกิจการของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ จำนวน ๑๒ แห่ง เข้ากับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ๑ และกับธนาคารสหนาคนาคร ๑ เท่านั้น มิได้ใช้กับกรณีอื่นๆ ทั่วไปแต่อย่างใด จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง

จำเลยที่ ๑ (โดยนายกฤษฎา นุตรัส ทนายจำเลยที่ ๑) ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งชลบุรี เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๗ โต้แย้งว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งเป็นบทกฎหมายที่โจทก์อ้างว่า มีอำนาจดำเนินการในคดีนี้ เป็นกฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หลายประเด็น ใช้บังคับมิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ขอส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๙ ด้วยเหตุผล ดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่า การออกกฎหมายเพื่อจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลนั้น จะต้องเป็นไปเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น แต่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๙ ตรี วรรคสอง กลับบัญญัติว่า “เมื่อได้รับความเห็นชอบการโอนกิจการจากรัฐมนตรีแล้ว ให้ดำเนินการโอนกิจการได้ ทั้งนี้ ไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์....” และตามพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ ตรี วรรคสอง ก็บัญญัติว่า “เมื่อได้รับความเห็นชอบการโอนกิจการจากรัฐมนตรีแล้วให้ดำเนินการโอนกิจการได้ โดยการโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการนี้ ไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์....” ซึ่งเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จำกัดสิทธิในทรัพย์สินของลูกหนี้อย่างชัดเจน ทั้งยังเป็นการเอาเปรียบลูกหนี้และคู่กรณีอย่างเห็นได้ชัด เพราะประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ บัญญัติรับรองสิทธิไว้ว่า การโอนหนี้จะยกขึ้นเป็นข้อต่อสัญญาหนี้

หรือบุคคลภายนอกได้กีดต่อเมื่อข้อกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ หรือลูกหนี้จะได้ยินยอมในการโอนนั้น นอกเหนือจากนั้นสถาบันการเงินที่รับโอนกิจการก็ยังสามารถใช้วิธีการที่มีอยู่แล้ว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดำเนินการได้ เป็นขั้นตอนได้ ซึ่งก็มีความเป็นธรรมอยู่แล้ว ดังนั้น กรณีดังกล่าว จึงเป็นการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติยินยอมไว้โดยไม่จำเป็น และเป็นการกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธินั้น

และอีกประการหนึ่ง พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๙ สัตต กลับบัญญัติว่า “ในการควบกิจการของธนาคารพาณิชย์ เข้าด้วยกันหรือควบกิจการเข้ากับสถาบันการเงิน หรือโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์ให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่น หรือสถาบันการเงิน ถ้ามีการฟ้องบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาล ให้ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินที่ควบกันหรือที่รับโอนกิจการ แล้วแต่กรณี เข้าส่วนสิทธิเป็นคู่ความแทนในคดีดังกล่าว และอาจนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดงคัดค้านเอกสารที่ได้ยื่นไว้แล้ว ตามค้านพยานที่สืบมาแล้ว และคัดค้านพยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วได้ และในกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษานั้นตามสิทธิเรียกร้องนั้นแล้ว ก็ให้เข้าส่วนสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษานั้น” และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๗ ฉ ก็บัญญัติว่า “ในการควบกิจการของบริษัทหรือโอนกิจการของบริษัทให้แก่สถาบันการเงิน ถ้ามีการฟ้องบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาล ให้สถาบันการเงินที่ควบกันหรือที่รับโอนกิจการ เข้าส่วนสิทธิเป็นคู่ความแทนในคดีดังกล่าว และอาจนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดงคัดค้านเอกสารที่ได้ยื่นไว้แล้ว ตามค้านพยานที่สืบมาแล้ว และคัดค้านพยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วได้ และในกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษานั้นตามสิทธิเรียกร้องนั้นแล้ว ก็ให้เข้าส่วนสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษานั้น” ซึ่งเป็นการให้สิทธิผู้รับโอนกิจการเข้าดำเนินการได้ ในคดีความที่มีอยู่แล้วได้โดยสะดวก โดยไม่ต้องดำเนินการใดๆ ตามขั้นตอนของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นการเอาเปรียบและลิด落ตัวสิทธิเสรีภาพของคู่ความฝ่ายอื่นอย่างชัดเจน ทั้งๆ ที่สามารถใช้วิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งดำเนินการได้ เป็นขั้นตอนต่อไปได้ เช่น การร้องสอดการตั้งผู้แทนนิติบุคคล การรับช่วงสิทธิ หรือการรับโอนสิทธิเรียกร้อง ซึ่งกฎหมายเดิมได้บัญญัติไว้อย่างเป็นธรรมแล้ว ไม่มีความจำเป็นใดๆ ที่จะต้องตราพระราชกำหนดทั้งสองฉบับขึ้นมาใหม่แต่อย่างใด จำเลยที่ ๑ จึงขอคัดค้านว่า พระราชกำหนดทั้งสองฉบับที่โจทก์ยื่นนั้น ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง

๒. จำเลยที่ ๑ เห็นว่า พระราชกำหนดดังส่องฉบับดังกล่าว ตราขึ้นมาเพื่อใช้เฉพาะกรณีที่กระทรวงการคลังดำเนินการควบรวมกิจการของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ จำนวน ๑๒ แห่ง เข้ากับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ ๑ และกับธนาคารสหธนาคาร ๑ เท่านั้น มิได้ใช้กับกรณีอื่นๆ ทั่วไปแต่อย่างใด จึงเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นโดยมุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีหนึ่งกรณีใดโดยเฉพาะ ไม่เป็นการมุ่งให้มีผลใช้บังคับทั่วไป จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง

๓. จำเลยที่ ๑ เห็นว่า พระราชกำหนดดังส่องฉบับดังกล่าว มีบทบัญญัติให้ผู้รับโอนกิจการ (โจทก์) ได้เปรียบในการดำเนินคดีนี้ เพราะสามารถเข้าเป็นคู่ความในคดีได้ทันทีโดยไม่ผ่านขั้นตอนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง โดยสามารถถกค้านพยานที่สืบมาแล้ว และคัดค้านพยานเอกสารที่ได้สืบไปแล้วได้ เป็นผลให้จำเลยที่ ๑ ไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกับโจทก์ ดังที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอ กันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน” ดังนั้น พระราชกำหนดดังส่องฉบับดังกล่าว จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

๔. จำเลยที่ ๑ เห็นว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๙ จัตวา วรรคสอง (๑) (๒) (๓) และมาตรา ๓๙ บัญจ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง (๑) (๒) (๓) (๔) และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔ วรรคสอง (๑) (๒) (๓) ซึ่งมีบทบัญญัติไปในทางเดียวกันที่เป็นการระงับใช้บทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหุ้นส่วนบริษัท และพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยให้อำนาจของรัฐมนตรีผู้รักษาการมีอำนาจเสนอหนึ่งเป็นมติของที่ประชุมใหญ่ของผู้ถือหุ้น โดยไม่ต้องฟังเสียงติชมของผู้ถือหุ้น และหรือดำเนินการใดๆ ไปตามวิธีการที่บัญญัติในกฎหมายเดิม ซึ่งมีความถูกต้องและเป็นธรรม สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ตลอดเวลา นั้น ไม่มีความจำเป็นใดๆ เพาะสามารถดำเนินการตามประมวลกฎหมายและกฎหมายที่มีอยู่เดิมได้โดยสะดวกและเป็นธรรม ดังนั้น พระราชกำหนดดังสามฉบับจึงตราขึ้น เพื่อเป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนโดยไม่จำเป็น จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

จำเลยที่ ๑ เห็นว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งโจทก์ขอให้

ศาลใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวบังคับแก่คดีนี้ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้ จึงขอให้ศาลօการพิจารณาคดีนี้ไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลเพ่งชนบุรี มีรายงานกระบวนการพิจารณา ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๔ ว่า ตามที่จำเลยที่ ๑ ได้ยื่นคำร้องโต้แย้งขอให้ส่งความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ปรากฏรายละเอียด ตามคำร้อง ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๓ นั้น เห็นว่าจากการตรวจสอบยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาล รัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติตามที่จำเลยที่ ๑ โต้แย้งไว้เป็นบรรทัดฐาน ดังนั้น จึงเห็นสมควร ให้ส่งความเห็นดังกล่าวไปเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป ในชั้นนี้ ให้รอการพิจารณา พิพากษายกคดีนี้ไว้ชั่วคราว เมื่อศาลมีคำวินิจฉัยประกาศได้แล้ว จะได้ดำเนินการต่อไป

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ผู้ร้องได้โต้แย้งว่า กฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ รวม ๓ ฉบับ คือ (๑) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ (๒) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจ หลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (๓) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยยกบทบัญญัติตามต่อไปนี้ ขึ้นอ้างประกอบรวม ๖ มาตรา รวมทั้งโต้แย้งว่า ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่งและวรคสอง และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง โดยไม่ได้ระบุให้ชัดเจนว่า บทบัญญัติตามต่อไปนี้ของกฎหมายฉบับใด ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรាជด แต่เมื่อพิจารณาการบรรยายและการให้เหตุผลในข้อโต้แย้งของผู้ร้องแล้ว เห็นได้ว่า ผู้ร้อง ต้องการโต้แย้งว่า บทบัญญัติของกฎหมายทั้ง ๖ มาตรา ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ประกอบกับได้พิจารณาเห็นว่า การอ้างความสัมพันธ์ระหว่างบทบัญญัติของกฎหมาย กับตัวกฎหมายยังไม่ถูกต้อง จึงสมควรกำหนดประเดิมพิจารณาวินิจฉัยเสียใหม่ให้ชัดเจน ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๙ สัตต ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ น ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ประดิనที่สาม พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ ตรี วรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ประดินที่สี่ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิต ฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ ตรี วรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ประดินที่ห้า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ จัตวา วรรคสอง และมาตรา ๓๘ เบญจ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ประดินที่หก พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิต ฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

พิจารณาแล้ว เห็นว่า

ประดินที่หนึ่งและประดินที่สอง นั้น ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยแล้ว ตามคำวินิจฉัยที่ ๔๕/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๕ จึงไม่จำต้องวินิจฉัยอีก

ประดินที่สาม ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัยที่ ๕/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๕ ไว้แล้วว่า “พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๘ ทวิ และมาตรา ๓๘ ตรี ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐” (ที่ถูกต้อง คือ พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ ทวิ และมาตรา ๓๐ ตรี ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐) ดังนั้น ประดินที่สาม ว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ ตรี วรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม

พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่ จึงไม่จำต้องวินิจฉัยอีก

ประเด็นที่สี่ ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัยที่ ก/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๕ ไว้แล้วว่า “พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ ทวิ และมาตรา ๖๗ ตรี ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐” (ที่ถูกต้อง คือ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ ทวิ และมาตรา ๖๗ ตรี ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐) ดังนั้น ประเด็นที่สี่ ว่า พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ ตรี วรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่ จึงไม่จำต้องวินิจฉัยอีก

คงเหลือประเด็นที่ห้าและประเด็นที่หก ที่ยังไม่มีคำวินิจฉัย ดังนั้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงให้รับคำร้อง เรื่องนี้ไว้พิจารณาในวินัยต่อไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ข้อกฎหมาย

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

มาตรา ๒๕ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทำบกพร่องเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใด กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ บุคคลยื่น声明อภัยในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพระเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถินกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

๒. พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๓๙ จัตวา ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ได้มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะควบคุมการกับ ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงินหรือโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่น หรือสถาบันการเงินเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของระบบสถาบันการเงินให้คณะกรรมการธนาคารพาณิชย์นั้น จัดทำโครงการแสดงรายละเอียดการดำเนินงานเสนอต่อรัฐมนตรี ถ้ารัฐมนตรีโดยคำแนะนำของธนาคาร แห่งประเทศไทยเห็นชอบกับโครงการดังกล่าว ให้รัฐมนตรีประกาศการให้ความเห็นชอบในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ ในประกาศดังกล่าวจะกำหนดระยะเวลาดำเนินการและเงื่อนไขใดๆ ก็ได้

ในการดำเนินการตามโครงการที่ได้รับความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง ถ้าธนาคารพาณิชย์หรือสถาบัน การเงินที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติดังต่อไปนี้ ให้ได้รับยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติ ดังกล่าวมาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี

(๑) มาตรา ๒๓๗ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๘๕ มาตรา ๑๒๒๐ มาตรา ๑๒๒๒ มาตรา ๑๒๒๔ มาตรา ๑๒๒๕ มาตรา ๑๒๒๖ และมาตรา ๑๒๕๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์

(๒) มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๒ มาตรา ๑๐๒ ประกอบกับมาตรา ๓๓ วรรคสอง มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๑ มาตรา ๑๔๗ และมาตรา ๑๕๘ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓) มาตรา ๕๔ (๒) มาตรา ๑๔๕ และมาตรา ๑๔๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ทั้งนี้ เนพะที่เกี่ยวกับการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน เนื่องในการควบคุมกิจการหรือโอนกิจการ

ในกรณีที่มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่บุคคลใดในการดำเนินการตามวรรคสอง ธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินที่ควบกันหรือที่รับโอนกิจกรรมต้องร่วมกันรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น

มาตรา ๓๙ เบญจฯ เมื่อได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๙ จัตวา แล้ว ให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินที่จะควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจกรรมจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาการควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจกรรม ในการนี้ให้นำทฤษฎามาตรฐานนี้มาใช้บังคับ และให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินนั้นงดรับลงทะเบียนการโอนหุ้นเมื่อพ้นเจ็ดวันนับแต่วันที่มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๙ จัตวา จนถึงวันประชุมผู้ถือหุ้น และเรียกประชุมผู้ถือหุ้นโดยจัดส่งหนังสือนัดให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันแต่ต้องไม่เกินสิบสี่วัน ทั้งนี้ ให้โழณาคำนออกกล่าววันดีประชุมในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และโழณาในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุมด้วย ใน การประชุมถ้ามีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนเสียงของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุม ให้ถือว่าการควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจกรรมนั้นเป็นการชอบด้วยกฎหมาย

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจมีหุ้นในธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินได้มีต่ำกว่าร้อยละเก้าสิบ เมื่อได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๙ จัตวา แล้ว ให้ถือว่าการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีเป็นมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น และการควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจกรรมนั้นเป็นการชอบด้วยกฎหมายโดยไม่ต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ห้ามมิให้บุคคลใดฟ้องธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินตามมาตรา ๓๙ จัตวา เป็นคดีล้มละลายในระหว่างการดำเนินการควบกิจการหรือโอนกิจกรรมตามที่ได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๙ จัตวา

ให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินตามมาตรา ๓๙ จัตวา ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษีอากรต่างๆ บรรดาที่เกิดจากการควบกิจการหรือการโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่คณะกรรมการต้องกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาโดยจะกำหนดเป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะรายก็ได้

คณะกรรมการของสถาบันการเงินที่ควบกันแล้วมีลักษณะของทะเบียนการควบกิจการได้ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๙ จัตวา

๓. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๖๗ จัตวา ในกรณีที่คณะกรรมการของบริษัทได้มีข้อเสนอจะควบคุมกิจการกับสถาบันการเงินอื่นหรือโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่สถาบันการเงินอื่นเป็นการเร่งด่วน หรือในกรณีตามมาตรา ๒๖ ทวิ ที่คณะกรรมการของบริษัทเสนอโครงการเพื่อแก้ไขฐานะและการดำเนินงานโดยการควบคุมกิจการหรือโอนกิจการ หรือในกรณีตามมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๖ ตรี หรือมาตรา ๕๙ ที่คณะกรรมการของบริษัทหรือคณะกรรมการควบคุมเสนอแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานโดยการควบคุมกิจการหรือโอนกิจการถ้ารัฐมนตรีโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่ากรณีดังกล่าวมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องควบคุมกิจการหรือโอนกิจการเพื่อรักษาความมั่นคงทางการเงินและประโยชน์ของประชาชน ให้มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาอนุญาตให้ดำเนินการได้โดยจะกำหนดระยะเวลาดำเนินการและเงื่อนไขใดๆ ก็ได้

ในการดำเนินการตามโครงการที่ได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ถ้าบริษัทหรือสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับนบทบัญญัติดังต่อไปนี้ ให้ได้รับยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี

(๑) มาตรา ๒๓๗ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๘๕ มาตรา ๑๒๒๐ มาตรา ๑๒๒๒ มาตรา ๑๒๒๔ มาตรา ๑๒๒๕ มาตรา ๑๒๒๖ และมาตรา ๑๒๔๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๒) มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๒ มาตรา ๑๐๒ ประกอบกับมาตรา ๓๓ วรรคสอง มาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๕๐ มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๒ และมาตรา ๑๕๘ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓) มาตรา ๕๔ (๒) มาตรา ๑๑๔ และมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลายพุทธศักราช ๒๕๔๓ ทั้งนี้ เนพะที่เกี่ยวกับการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินเนื่องในการควบคุมกิจการหรือโอนกิจการ

ให้บริษัทและสถาบันการเงินที่ควบคุมกิจการหรือรับโอนกิจการตามวรรคหนึ่ง จัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อควบคุมกิจการหรือรับโอนกิจการ ในกรณีมิให้นำบทกฎหมายเกี่ยวกับการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อควบคุมกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการของบริษัทหรือสถาบันการเงินนั้นมาใช้บังคับ และให้บริษัทและสถาบันการเงินนั้นงดรับลงทะเบียนการโอนหุ้นเมื่อพ้นเจ็ดวันนับแต่วันมีประกาศอนุญาตให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งจนถึงวันประชุมผู้ถือหุ้น และเรียกประชุมผู้ถือหุ้น โดยจัดส่งหนังสือนัดให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันแต่ต้องไม่เกินสิบสี่วัน ทั้งนี้ ให้โฆษณาคำบอกรับนัดประชุมในหนังสือพิมพ์

ไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุมด้วย ในการประชุมถ้ามีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนเสียงของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุม ให้ถือว่าการควบกิจการหรือการโอนหรือรับโอนกิจการนั้น เป็นการขอบด้วยกฎหมาย

ห้ามให้บุคคลใดฟ้องบริษัทและสถาบันการเงินตามวาระหนึ่งเป็นคดีล้มละลายในระหว่าง การดำเนินการเพื่อควบกิจการตามที่ได้รับความเห็นชอบตามมาตรฐานนี้

ให้บริษัทและสถาบันการเงินตามวาระหนึ่งได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษีอากรต่างๆ บรรดา ที่เกิดจากการควบกิจการหรือโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่คณะกรรมการตัดสินใจโดยประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา โดยจะกำหนดเป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะรายก็ได้

คณะกรรมการของสถาบันการเงินที่ควบกันแล้วมีสิทธิยื่นขอจดทะเบียนการควบกิจการได้ภายใน สิบสี่วันนับแต่วันที่รัฐมนตรีอนุญาตให้ดำเนินการตามวาระหนึ่ง

ในการอนุญาตให้ควบกิจการหรือโอนกิจการตามมาตรฐานนี้ หากกองทุนเพื่อการพื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทยจึงต้องเข้าไปช่วยเหลือทางการเงิน และได้รับความเสียหาย ให้รัฐบาลช่วยเหลือทางการเงินแก่กองทุนเพื่อการพื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบัน การเงินตามควรแก่กรณี

ประเด็นการวินิจฉัย

มาตรา ๓๙ จัตวา วรรคสอง และมาตรา ๓๙ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด ๑ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และมาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด ๑ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

การพิจารณาเพื่อประกอบการวินิจฉัยเรื่องนี้ แยกประเด็นได้ ๒ ประเด็น คือ

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๙ จัตวา วรรคสอง และมาตรา ๓๙ เบญจ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด ๑ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด ๑ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ประเด็นที่หนึ่ง

พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๙ จัตวา วรรคสอง และมาตรา ๓๙ เบญจ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ บัดหรือเย้งต่อวัสดุธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

พิจารณาแล้ว พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๙ จัตวา วรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด ๑ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ บัญญัติเรื่องการดำเนินการตามโครงการควบกิจกรรมระหว่างธนาคารพาณิชย์กับธนาคารพาณิชย์ด้วยกันหรือกับสถาบันการเงินหรือการโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์ให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงิน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทยได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ถ้าจำเป็นต้องดำเนินการเกี่ยวกับหนบัญญัติดังต่อไปนี้ ให้ได้รับการยกเว้น มิให้นำบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี คือ (๑) มาตรา ๒๓ มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๘๕ มาตรา ๑๒๒๐ มาตรา ๑๒๒๒ มาตรา ๑๒๒๔ มาตรา ๑๒๒๕ มาตรา ๑๒๒๖ และมาตรา ๑๒๔๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (๒) มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๒ มาตรา ๑๐๒ ประกอบกับมาตรา ๓๓ วรรคสอง มาตรา ๑๓๑ มาตรา ๑๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๕๐ มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๒ และมาตรา ๑๕๘ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และ (๓) มาตรา ๕๔ (๒) มาตรา ๑๔๕ และมาตรา ๑๔๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ทั้งนี้ เนื่องจากว่า การโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินเนื่องในการควบกิจการหรือโอนกิจการ

มาตรา ๓๙ เบญจ วรรคหนึ่ง บัญญัติเรื่องการประชุมผู้ถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินที่จะควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการ โดยมิให้นำบทกฎหมายเกี่ยวกับการประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อการดังกล่าวมาใช้บังคับ การจดบัญชีรายรับจ่าย กำไรขาดทุน การส่งหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น การโழยณาคบ ออกกอกล่าวด้วยประชุม และการนับคะแนนเสียงของผู้ถือหุ้น วรรคสอง บัญญัติเรื่องผลของการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๙ จัตวา ถือเป็นติดของที่ประชุมผู้ถือหุ้นในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจมีหุ้นในธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินไม่ต่ำกว่าร้อยละเก้าสิบ วรรคสาม บัญญัติเรื่องการห้ามมิให้บุคคลใดฟ้องธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินที่อยู่ระหว่างการดำเนินการเพื่อควบกิจการหรือโอนกิจการ เป็นคดีล้มละลาย วรรคสี่ บัญญัติเรื่องการยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษีอากรต่างๆ แก่ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงิน บรรดาที่เกิดจากการควบกิจการหรือการโอนกิจการและวรรคห้า บัญญัติเรื่องการยื่นขอจดทะเบียนการควบกิจการ

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติที่ประกันความมั่นคงแห่งสิทธิและเสรีภาพว่า การจำกัด สิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ และต้องกระทำเท่าที่จำเป็นเท่านั้น รวมทั้งจะกระทบ กระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นก็มิได้ด้วย ทั้งนี้ กฎหมายดังกล่าวจะต้องมีผลใช้บังคับ เป็นการทั่วไปและไม่นุ่มนวลให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย ส่วนมาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติ ที่รับรองหลักความเสมอภาค โดยวรรคหนึ่งบัญญัติรับรองว่า บุคคลย่อมเสมอภาคในกฎหมาย และได้รับ ความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

เห็นว่า การที่มาตรา ๓๘ จัตวา วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด ๑ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติให้ธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบัน การเงินที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะควบกิจการหรือโอนกิจการ และได้รับความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลังแล้ว ได้รับยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติต่างๆ ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ รวม ๕ มาตรา พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ รวม ๑๐ มาตรา และพระราชบัญญัติ ถั่นละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ รวม ๓ มาตรา มาใช้บังคับ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการ เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติดังกล่าว นั้น ก็เพื่อให้การควบกิจการหรือโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์หรือ สถาบันการเงิน เป็นไปด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ทำให้ระบบธนาคารพาณิชย์มีความมั่นคงและ เข้มแข็ง เป็นการรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ

ส่วนการที่มาตรา ๓๘ เปลี่ยน แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด ๑ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงิน ที่จะควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการ เมื่อได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลังแล้ว มีการดำเนินการต่างๆ นั้น ก็เพื่อให้การควบกิจการหรือโอนกิจการเป็นไปด้วย ความเรียบร้อย และเป็นการขอบคุณด้วยกฎหมาย

เมื่อพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๐ ตราขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ เพื่อให้เกิด ความมั่นคงและเข้มแข็ง และเพื่อรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ เป็นกฎหมายที่ได้ระบุ บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจการตราไว้ในมาตรา ๓ ว่า ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๓๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ “มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมาย เกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการ

หรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราเขียนโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” และเป็นกฎหมายที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับ ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่ง ไม่ได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็น การเฉพาะเจาะจง และบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายนี้ ก็ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ประกอบกับมาตรา ๓๙ จัตวา วรรคสอง และมาตรา ๓๙ เบญจ ซึ่งพระราชนัดลับนี้บัญญัติให้ เพิ่มเติมในพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการยกเว้นมิให้นำ บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องของกฎหมาย รวม ๓ ฉบับ มาใช้บังคับรวมทั้งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินการ เพื่อให้การควบกิจการหรือโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงิน เป็นไปด้วยความรวดเร็ว เรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และขอบด้วยกฎหมาย ก็มิได้มีข้อความใด ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แต่อย่างใด

ดังนั้น พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๙ จัตวา วรรคสอง และ มาตรา ๓๙ เบญจ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

ประเด็นที่สอง

พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

พิจารณาแล้ว พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิต ฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด ๑ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ บัญญัติเรื่องการดำเนินการตามโครงการควบกิจการหรือ โอนกิจการของบริษัทเงินทุนหรือบริษัทเครดิตฟองเอร์ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยคำแนะนำ ของธนาคารแห่งประเทศไทย เห็นว่า เป็นกรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องควบกิจการหรือโอนกิจการ เพื่อรักษาความมั่นคงทางการเงินและประโยชน์ของประชาชน และอนุญาตให้ดำเนินการได้แล้ว ถ้าบริษัท หรือสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องดำเนินการเกี่ยวข้องกับบทบัญญัติดังต่อไปนี้ ก็ให้ได้รับ การยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี คือ (๑) มาตรา ๒๓๗ มาตรา ๑๑๗

มาตรา ๑๙๕ มาตรา ๑๒๒๐ มาตรา ๑๒๒๒ มาตรา ๑๒๒๔ มาตรา ๑๒๒๕ มาตรา ๑๒๒๖ และมาตรา ๑๒๔๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (๒) มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๒ มาตรา ๑๐๒ ประกอบกับมาตรา ๓๓ วรรคสอง มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๑ มาตรา ๑๔๒ และมาตรา ๑๔๘ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และ (๓) มาตรา ๕๔ (๒) มาตรา ๑๑๔ และมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๘๓ ทั้งนี้ เนื่องจากที่เกี่ยวกับการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินเนื่องในการควบคุมการ หรือโอนกิจการ

เห็นว่า การที่มาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ บัญญัติให้บริษัทเงินทุนหรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต้องควบคุมการหรือโอนกิจการ และได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลังแล้ว ได้รับยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติต่างๆ ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ รวม ๕ มาตรา พระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ รวม ๑๐ มาตรา และพระราชบัญญัติ ล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๘๓ รวม ๓ มาตรา มาใช้บังคับ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการ เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติดังกล่าว นั้น ก็เพื่อให้การควบคุมกิจการหรือโอนกิจการของบริษัทเงินทุนหรือ สถาบันการเงินที่เกี่ยวข้อง เป็นไปด้วยความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ เป็นการแก้ไขปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นเป็นไปในแนวทางเดียวกับการสร้างความมั่นคงและเข้มแข็งให้ระบบธนาคารพาณิชย์

เมื่อพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ตราขึ้นเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันการเงินสามารถดำเนินการควบคุมกิจการหรือโอนกิจการได้โดยเร่งด่วน เพื่อฟื้นฟูฐานะและสร้างความมั่นคงแก่ระบบสถาบันการเงินและคุ้มครองประโยชน์ของประชาชน และ เพื่อรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยพระราชกำหนดฯ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้ระบุ บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจการตราไว้ในมาตรา ๓ ว่า ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ ทว แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ “มาตรา ๓ ทว พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สิน ของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” และเป็นกฎหมายที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับบริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ รวมทั้ง

สถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องทุกแห่ง ไม่ได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ และบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายนี้ ถ้าได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ประกอบกับมาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง ซึ่งพระราชกำหนดทั้งสองฉบับนี้บัญญัติให้แก่ในและเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องของกฎหมาย ๓ ฉบับรวม ๒๒ มาตรา มาใช้บังคับ เพื่อให้การควบกิจการหรือโอนกิจการของบริษัทเงินทุนหรือสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้อง เป็นไปด้วยความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ถ้าไม่มีข้อความใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แต่ประการใด

ดังนั้น พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

จึงวินิจฉัยว่า มาตรา ๓๘ จัตวา วรรคสอง และมาตรา ๓๘ บัญจ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด ๑ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และมาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด ๑ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

นายผัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ